Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 205 Duminică 28 Iulie 1940
10 Pagini
P IIII

OFICIUL CENTRAL DE CENZURĂ SOCIALĂ SIBIIU

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ROMÂNIZAREA COMERȚULUI DE BĂUTURI

Greșala cea mare a guvernelor din trecut a fost că n'au adoptat o politică serioasă și de continuitate pentru susținerea elementului românesc, temelia permanentă pe care se sprijină siguranța statului și toate sforțările lui din ceasuri grele.

Nu s'a înlesnit aproape în nicio direcție accesul elementului autohton în citadela vieții economice, citadelă rezervată parcă prin cuvânt de ordine tacit numai elementului alogen sau minoritar.

Ca să ne oprim la un exemplu tipic, sistemul legal — și mai ales practica administrativă —, după care s'au distribuit brevetele pentru desfacerea băuturilor spirtoase în toată țara, dar mai ales în Moldova și în nouile provincii, a fost parcă anume conceput, ca acest comerț să încapă aproape fără excepție în mâinile neromânilor, chiar în regiunile cu populație exclusiv românească și până în ultimul cătun.

Recunoscându-se acest drept **ORICARUI** cetățean, iar celelalte condițiuni neprezentând o stavilă serioasă pentru accesul străinilor, chiar atunci când ele nu erau îndeplinite în chip ortodox de solicitatorul străin, iar când cererea străinului venea în concurență cu a românului, dându-se aproape regulat preferință celui dintâi, grație unui blestemat obicei al pământului, de care nu ajungem să ne desbărăm odată, avantagiile legii n'au funcționat decât în favoarea străinilor, elementele băștinașe rămânând sistematic după ușe.

Chiar când, sub guvernarea Goga-Cuza, s'au luat măsuri de ridicarea brevetelor unora din beneficiarii străini din câteva regiuni ale țării, executarea a fost amânată ori suspendată, pentruca în cele din urmă să se revină și asupra puținelor cazuri în care ea a fost dusă până la capăt și ca întreaga problemă a naționalizării comerțului de băuturi să rămână baltă.

In treacăt amintim că aceeaș gravă greșală — și lipsă de considerație și de chivernisire pentru elementul autohton — s'au repetat și cu prilejul instituirii monopolului desfacerii spirtului și derivatelor lui, când concesiunile regionale și județene pentru depozite s'au acordat cu preferință tot elementului străin, chiar atunci, când ofertele depuse de români și cooperative prevedeau condițiuni mult mai favorabile.

(E locul aci să arătăm că la fel s'a procedat și cu concesionarea și reconcesionarea desfacerii produselor regiei monopolurilor de stat: tutun, țigări, sare, etc.).

In legătură cu această problemă, un prieten ne scrie din Buziaș, arătându-ne „cum se aplică legea în ținutul Timiș".

In anul 1938, ne scrie prietenul, printr'un decret-lege se hotărîse închiderea tuturor cârciumilor, care nu funcționau în baza brevetelor eliberate de stăpânirea românească. Era un fericit prilej ca românii noștri să intre în posesia brevetelor respective. Păcatul a fost că și executarea acestei dispoziții a fost mereu amânată, până de curând, când s'a dat un ultim termen: 1 Iulie a. c., ca toate aceste cârciumi să fie închise. „Suntem aproape de încheierea lunii — adaogă în întâmpinarea sa colaboratorul nostru — și la noi nicio crâșmă din această categorie n'a fost închisă. In schimb, se fac tranzacții între autorități și proprietarii crâșmelor, ca să li se elibereze noui brevete, fără formalitățile prescrise de lege, cu înlăturarea licitațiilor, care ar fi permis în fine și românilor să concureze pentru obținerea de brevete, măcar după doi ani de așteptare și după douăzeci de ani de toleranță a situației ilegale în care au continuat să funcționeze aceste crâșme, după instaurarea regimului românesc...".

Nu trebue să ne scape importanța pe care comerțul de băuturi îl are în mijlocul centrelor rurale, unde crâșmăritul merge mână în mână și cu alte negoțuri și îndeletniciri, care ajută la ridicarea materială a titularului și deci la formarea micii burghezii românești a satelor, unde cârciuma este loc de întâlnire, de sfat și deci poate influența spiritele într'o direcție sau alta, după cum proprietarul e însuflețit de sentimente românești sau de interese străine. Exercitarea acestui comerț trebue asigurată deci în principal românilor, aceasta fiind de fapt și prima treaptă în procesul de naționalizare a vieții economice și de ascensiune a românilor, prin înstărire, spre participări active la forme mai evoluate ale întreprinderilor comerciale și industriale.

In vorbirea sa către țărani, actualul prim ministru a spus apăsat: **„Naționalist înseamnă guvern pentru ridicarea neamului românesc, pentru punerea românilor în toate drepturile lor în această țară".**

E locul să se înceapă cu românizarea comerțului de băuturi.

„DE-UN MOȘNEAG, DA, IMPĂRATE, DAR..."

Pomenirea făcută zilele trecute Marelui Rege Ferdinand a fost prilej de recules pentru toți pe câți misterul morții ne face să ne gândim la nimicnicia trecătoarei noastre existențe pe acest pământ. A mai fost însă și prilej de înălțare sufletească pentru aceia cari, puterea cuvântului dat având o valoare morală superioară, și-au adus aminte de ceasul când, punându-se pe umerii acestui Rege mare greaua sarcină de conducător al unui popor plin de aspirații, a spus: „VOI FI BUN ROMÂN". Și s'a ținut de cuvânt.

Amintirile, mai ales cele bune, formează patrimoniul sufletesc al indivizilor, ca și al popoarelor, și pe ele se clădește istoria din care generațiile viitoare trebue să tragă învățămintele necesare asigurării unei existențe liniștite și prospere.

Suntem prea aproape de timpul când a trăit și a îndeplinit misiunea Lui acest mare Rege, intrat pe poarta cea mare în panteonul istoriei și în dragostea nepieritoare a neamului nostru, pentru ca să se conteste strălucirea faptelor îndeplinite de El. Nimeni însă nu se va încumeta să nege Regelui Ferdinand marile greutăți ce a trebuit să învingă în timpul scurtei Lui domnii.

Căci atunci când El a avut să aleagă, între o existență confortabilă, lipsită de grijă, sprijinită cu intensitate de chiar o mare parte dintre supușii Lui, și între perspectiva istorică ce se deschidea după o mie de ani, pentru întregirea neamului, peste care pronia cerească Il alese se ca să domnească, El nu a ezitat să încerce riscul și să însemne, pentru generațiile ce aveau să vie, drumul de urmat, dacă voiau să aibă un loc de cinste în arena neamurilor.

Vor fi fost desigur și puternici ai vremei, cari să fi privit cu melancolie gestul Regelui hotărît să împlinească destinul unui neam și să se ție de cuvânt. Va fi avut și El mari frământări sufletești, când a avut de ales drumul de urmat, dar inspirându-se din trecutul atât de frământat închis în cronicele neamului, cari nu-i erau străine, El nu a putut să uite acel splendid moment de mândrie arătat de Mircea cel Bătrân, Impăratului Baiazid, căruia, venit să-i cotropească țara, i-a replicat:

...De-un moșneag... da, Impărate,
Dar moșneagul ce-l privești
Nu e om de rând, el este
Domnul Țării Românești.

Regele Ferdinand, înfruntând mândria multora în ceasul când a avut de ales, nu a uitat să le răspundă: „AM JURAT SA FIU BUN ROMÂN". Și a făcut aceea ce orice bun român trebue să facă atunci când este vorba de pământul țării și de destinul neamului, a căror grijă i-a fost încredințată.

Trăim și astăzi vremuri tot așa de înfrigurate caș altă dată, tot așa de pline de incertitudine, cum rar le este dat popoarelor să vadă, tot la răspântie de veacuri ne găsim ȘI ACUM CA IN VREMEA FAIMOSULUI BAIAZID. Singuri am fost atunci și n'am pierit, iar mândria lui Mircea ne-a marcat locul în istorie și ne-a păstrat țara.

Singuri am fost și atunci, când prinși în clește, pe un petec de țară, Ferdinand cel Loial nu s'a temut să dea lupta dela Mărășești acoperindu-se de glorie și pe El și țara. SINGURI SUNTEM ȘI AZI. Să nu ne temem. Să ne inspirăm din faptele strămoșilor. Știu că se va răspunde cu prăfuitele versuri:

„Fapta strămoșească pe
strămoș cinstește.
In zadar nepotul cu ea
se mândrește".

Dar nu este vorba să ne împăunăm cu faptele altora, trebue să ne inspirăm numai, și să făptuim noi înșine, pentru a ne însemna locul în istoria neamului și a nu ne atrage blestemul generațiilor viitoare; iar celor cari în ceasul de față râvnesc la pământul țării, să nu uităm să le spunem cuvintele profetului neamului, Andrei Mureșanu:

„Murim mai bine 'n luptă,
cu glorie străbună,
Decât să fim sclavi iarăși
în vechiu-ne pământ".

Aceasta să fie lozinca acelor cari au azi greaua sarcină de a reprezenta neamul nostru, și strâns uniți de Sus și până jos, cum am fost totdeauna în vremuri grele, să nu uităm că înaintea istoriei trebue să stăm cu fruntea sus și cugetul curat.

STELIAN POPESCU

VIZITA DUCELUI

D. Mussolini vizitează răniții din războiu din spitale

ȘEDINȚĂ SECRETĂ A CAMEREI COMUNELOR

Londra, 25 (Rador). — *D. Attlee a anunțat că Marțea viitoare va avea loc în Camera Comunelor o desbatere asupra politicii externe.*

Răspunzând unor întrebări, d. Attlee a declarat: Majoritatea pare a fi de părere că ar fi mai bine ca această desbatere să aibă loc în ședință secretă. Hotărând ședința secretă, guvernul nu se gândește decât să satisfacă dorința generală a Camerei.

PRESA GERMANĂ CONTINUĂ SĂ SE OCUPE DE ATITUDINEA ANGLIEI

VA RĂSPUNDE ȘI D. CHURCHILL CANCELARULUI HITLER?

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 25. — A trecut o săptămână dela ultimul discurs pe care Cancelarul Hitler l-a ținut în fața Reichstagului.

Se pare că până acum nu s'a produs nici o schimbare în situația între Anglia și Germania. Cercurile autorizate și presa germană au calificat discursul lordului Halifax ca o respingere oficială a apelului german și au declarat că zarurile au fost aruncate și că Anglia va avea războiul pe care-l dorește. Totuși, după aspectul exterior pe care-l oferă presa germană, ar părea că azi mai există încă aceeaș situație, care a caracterizat săptămâna trecută înainte de discursul Cancelarului Hitler.

Presa germană nu discută în mod amănunțit problema Angliei. Descrie însă insuficiența militară a Angliei, cât și diferitele curente politice ce există la Londra. In această privință, ziarele citează ca tipic faptul că s'a ținut o ședință a Camerei Lorzilor, luându-se toate măsurile ca această ședință să fie secretă. Totuși, după ținerea ședinței, s'a arătat că guvernul britanic a fost interpelat din ce anume considerente a fost respins apelul Germaniei.

Presa germană spune că membrii Camerii Lorzilor sunt îngrijorați de viitorul poporului britanic și că sunt mai puțin dispuși pentru continuarea războiului, decât membrii Camerei Comunelor.

A produs deosebită senzație la Berlin afirmația ziarului „Deutsche Allgemeine Zeitung" că d. Churchill a avut o consfătuire agitată cu nunțiul papal dela Londra și că această convorbire a avut drept urmare faptul că primul ministru britanic n'a răspuns până acum la apelul Cancelarului Hitler.

Acest fapt ar putea fi interpretat în sensul că s'ar mai putea produce un răspuns al d-lui Churchill.

La Berlin, se acordă, de asemenea, atențiune combinațiilor din străinătate după care unele cercuri englezești n'ar fi renunțat la încercările de a se ajunge la un contact direct cu Germania, sperând că apelul Cancelarului Hitler le-ar oferi posibilitatea aruncării unui pod politic, înainte ca să se producă lovitura decisivă împotriva Angliei.

VIZITA MINIȘTRILOR ROMÂNI IN GERMANIA ȘI ITALIA

CE SE SPUNE LA BERLIN

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 25. — Presa germană se ocupă cu interes de invitația făcută de guvernul italian bărbaților de stat români de a veni Sâmbătă la Roma, după vizita pe care o vor face Vineri la Salzburg.

După părerile germane, sensul contactului italo-român este bine redat prin declarațiile făcute agenției „Stefani" de d-nii Gigurtu, președintele consiliului de miniștri român și Manoilescu, ministrul de externe. Ziarele citează aceste declarații și în special pasagiile în care se spune că România este convinsă că tratativele directe cu conducătorii Axei vor fi folositoare pentru statele respective.

Până astă seară presa germană nu a publicat decât comunicatele oficiale asupra vizitelor politice apropiate în Germania.

In ediția sa de astă seară, ziarul „Der Angriff", oficiosul partidului național-socialist, face unele comentarii asupra acestor „călătorii în Germania". Acestea sunt considerate ca „expresiunea nouii Europe centrale", care — după cum se spune — a fost fixată în limitele ei exterioare, urmând a fi implinit acum numai interiorul ei.

Ordinea din Europa centrală va fi determinată pe viitor numai de Germania și Italia. Cu ocazia ultimei vizite a miniștrilor unguri la Muenchen, s'a început discuțiile asupra nouii organizări a Sud-Estului european. Acum, aceste discuții vor fi continuate cu scopul de a se stabili o pace durabilă în cadrul căreia diferitele națiuni să poată trăi bine.

Aceste comentarii nu trec, în forma lor generală, peste cele spuse până acum de atâtea ori. Este însă caracteristic cum ziarul aduce în discuție Rusia în acest complex de probleme. Vorbind despre ultima desmințire a agenției „Tass", desmințire care este considerată ca o davadă a bunelor legături dintre Germania și Rusia, ziarul „Der Angriff" spune că pasagiul din ultimul discurs al Fuehrerului referitor la reglementarea definitivă a relațiunilor germano-sovietice, este valabil și pentru toate evenimentele din Sud-Estul european.

Acest lucru ar însemna că Rusia este privită la Berlin, ca nemai fiind interesată acum în spațiul sud-est european. De altfel, „Der Angriff" spune mai departe că „Germania și Rusia au discutat asupra sferelor lor de interese, stabilindu-le exact, astfel că fiecare este stăpân la el în casă".

CE SE SPUNE LA ROMA

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Roma, 25 Iulie

Presa italiană scoate azi în relief vestea venirii miniștrilor români, d-nii Ion Gigurtu și Mihail Manoilescu, la Roma. Ziarele nu fac deocamdată nici un comentariu. Totuși, se poate spune că această veste a stârnit, în cercurile politice italiene, un deosebit interes.

Vizita e considerată ca un eveniment logic, după ce România a aderat complet la sistemul politic al Axei. Evoluția politică a României din ultimele săptămâni, precum și energicele măsuri luate de guvernul Gigurtu, au fost urmărite aici cu multă atenție și primite deosebit de favorabil. Dovadă e faptul că Italia, impreună cu Germania, a invitat pe oamenii de stat români spre a lua contact direct cu șefii celor două puteri ale Axei.

Aceasta constitue un fapt perfect normal pentru o țară a cărei nouă orientare politică e făcută exact în sensul Axei, e cu atât mai interesant, cu cât după cum se știe, există probleme de rezolvat ce privesc zona dunăreană și balcanică și care interesează de aproape România. Nu trebue, deci, să surprindă pe nimeni că se produc acum aceste întâlniri, deși la Muenchen s'a spus că rezolvarea problemelor Europei orientale se amână până după sfârșitul războiului.

Nu se vorbea, de fapt, de rezolvarea lor la o dată fixă, ci de un criteru general: dacă situația poate permite ca aceste probleme să se rezolve înainte, e cu atât mai bine.

In privința chestiunilor ce se vor discuta la Roma, se manifestă aici deocamdată oarecare rezervă. In orice caz, se spune că această întâlnire nu trebue considerată ca o consecință a tensiunii din Balcani, cum crede o anumită presă străină, deoarece această tensiune nu există. Intâlnirea trebue considerată drept fructul unei înțelegeri și al bunăvoinței de a rezolva chestiunile pendinte pe cale pașnică.

In cercurile politice romane nu există nici o îndoială că Axa va putea salva această importantă zonă de flagelul războiului.

In orice caz, se poate spune că întâlnirea dela Salzburg și cea dela Roma vor însemna o dată importantă în istoria raporturilor României cu puterile Axei.

E. C.

Campania presei iugoslave contra francmasoneriei

Belgrad, 25 (Rador). — *Corespondentul agenției „Stefani" transmite:*

Presa iugoslavă continuă campania contra francmasoneriei.

Ziarul „Slovenez", organul d-lui Koroșeț, acuză astăzi pe francmasonii iugoslavi că au lucrat totdeauna contra religiei, contra patriei și contra progresului social. Astăzi — adaugă ziarul — francmasoneria luptă contra ordinei noui de renaștere europeană și se silește să provoace revoluția sau războiul în Balcani prin răspândirea de știri false.

In cercurile iugoslave bine informate se crede că închiderea definitivă a lojilor masonice iugoslave este iminentă.

In aceleași cercuri se așteaptă, dintr'un moment în altul, punerea în libertate a fostului președinte de consiliu, d. Stoiadinovici.

MARȚIA, ZI DE POST IN ITALIA

Roma, 25 (Rador). — *Cu începere dela 1 August, ziua de Marți va fi și ea zi de post în Italia.*

Totodată, a fost fixată cantitatea de pâine ce va putea fi consumată în restaurante de fiecare client, pentru a se evita astfel orice risipă de pâine în restaurante și hanuri.

COMUNICATUL MINISTERULUI DE INTERNE

Secție de sabotaj organizată pe teritoriul statului român. — Un prim lot de străini descoperiți și invitați să părăsească țara

Ministerul de interne ne trimite următorul comunicat:

In cursul zilei de Joi organele ministerului de interne au identificat 12 persoane din lista indicată în documentele germane, ca făcând parte din secția de sabotaj organizată pe teritoriul statului român.

A fost adus la Direcția Generală a Poliției și Siguranței și obligat să părăsească țara un prim lot compus din:

Coulond Pierre, Director general la societatea „Colombia";

Marattier Leon, inginer la societatea „Colombia";

Angot Pierre dela societatea „Steaua Română"; toți domiciliați în București.

Panafieu Marcel, funcționar la soc. „Steaua Română";

Louis Cauchois, inginer la societatea „Concordia";

Bouvier Pierre, inginer la societatea „Concordia";

Teodor Dellane, inginer la societatea „Colombia";

Raoul Chapellett, inginer la societatea „Colombia", toți domiciliați la Ploești.

Două accidente de cale ferată in nordul Italiei

3 morți, 10 răniți

Roma, 25 (Rador). — In regiunea de nord a Italiei s'au produs două accidente de cale ferată, care se soldează cu câțiva morți și un mare număr de răniți.

Un tren de marfă s'a ciocnit cu un tren de persoane în apropiere de stația Casteldario. Sunt 3 morți și 10 răniți.

O locomotivă a lovit un tren automotor în gara Treviso.

Un funcționar din serviciul căii ferate a fost omorât, iar 47 de persoane au fost grav rănite.

Nu specula pe aproapele tău căci și tu ești clientul altuia.

LUPTĂ NAVALĂ

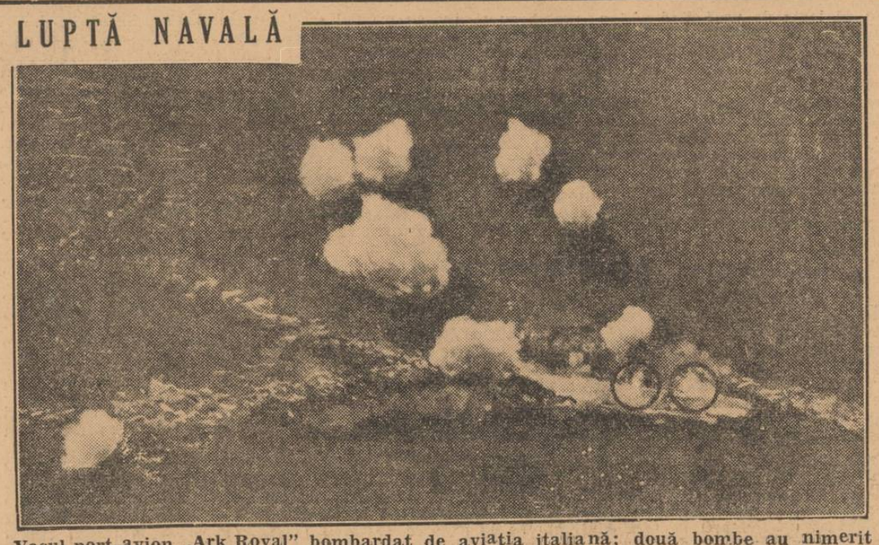

Vasul port-avion „Ark Royal" bombardat de aviația italiană; două bombe au nimerit vasul în locurile indicate prin cercuri

URIAȘE TRANSPORTURI DE AUR IN STATELE-UNITE

Washington, 25 (Rador). — *Ministerul de finanțe a obținut un credit de 1,6 milioane dolari în vederea transportării, de la Banca de Rezervă Federală din New-York la tezaurul Statelor Unite din Fort Knox ,a unei cantități de aur în valoare de 5 miliarde dolari.*

A trebuit să se procedeze la acest transport, din cauză că boltile Băncii Federale de la New-York sunt tixite cu aurul venit din Europa.

Aurul va fi transportat în trenuri blindate, încărcându-se în fiecare tren aur în valoare aproximativ o sută milioane dolari.

După terminarea acestui transport ,tezaurul de la Fort Knox va adăposti cam jumătate din rezerva de aur americană, reprezentând o valoare de 20,4 miliarde dolari, adică 40 la sută din rezerva de aur a lumii întregi.

BOMBARDAMENT AERIAN

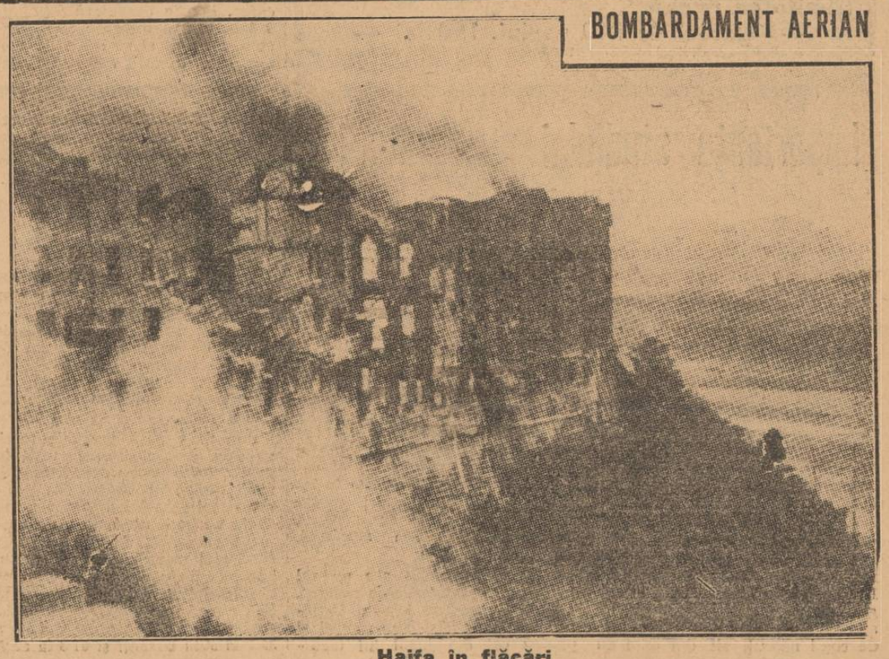

Haifa în flăcări